

גבעת-חיים

25 ✓

עלון פנימי

הקיבוץ המאוחד

עלון מס' 1017

ז' חשוון תשל"ד
2 בנובמבר 1973

מ פ ד

השכול מחהפך בגננו כחרב,
פוקדנו השכול בית-אם ובית-אב,
עם שחר יצא נערנו, עם ערב -
בא בוקר, חם יום - הוא לא שב.

היה נערנו - עץ זית מכסיף,
היה - צפצפה חלומת העלים,
היה נערנו - אלון מעניף,
היה החמיר בדקלים.

היה נערנו שדה פלחה מורקח!
היה - עפעפי שחריח נקרעים!
היה - כתפרחת הפוח צוחקח!
היה הכשום בפקעים.

נולד נערנו, לאור ולחלחה,
נועד נעינו לשבוע ימים,
נערנו הגאון נערנו ברוש-ילד!
איך זנק מול חרמש הדמים!

היה נערנו - כאורן החודש,
היה תאנה החונטה פגים,
היה נערנו - הדס סבוך השורש,
היה הלוהט בפרגים.

היה נערנו כצוק הגלבוש,
היה - כמעוף נשריו נידר -
אמיץ ונועז וגבוה גבוה,
עד אחרון רגעיו מול הצר.

השכול מסתופף בעמקי אוהלינו,
היה בנתיבנו השכול כעמיה -
נושא בכפיו אל חשכת אבלינו
נר יגון, נר גאון, אש תמיד.

משה טבנקין

יוחנן מנור הי"ד

יוחנן נולד בגרמניה ב-13 בדצמבר 1941.

כהיום מלחמת-העולם השנייה, עם הכרזת המדינה, עלתה גרדה אמו עם שני בניה לארץ. בראשונה הם גרו ברמת-השרון ובאילת-השחר, ובשנת 1953 עברו אלינו. מאז גדל והתחנך יוחנן בגבעה-חיים.

בשנת 1960 התקבל לחברות במשק ויחד עם בני המחזור יצא ליד-חנה לשנה שלישית מוקדמת. שם הוא ריכז את ענף הבנות. שרת בצה"ל בשנים 1961-1964 וסיים כקצין בצנחנים. השתתף במלחמת ששת הימים בקרבות הקשים בגבעה-התחמושת שבירושלים, ולאחר מכן סיים קורס מ"פ.

יוחנן עבד בבית-חרושה "גח" עוד כנער בכיה"ס והשתלב מחדש במפעל כהום שרותו בצבא. יצא ללימודים במדרשת דופין והכשיר עצמו כהנדסאי מכונות. סיים את לימודיו ב-1971 ומאז היה אחראי על אחזקת המכונות ועל המחלקה הסכנית ב"גח".

לפני שיצא ללימודים מילא במשך שנה חפקיד של מרכז עבודה במשק, וחמיד היה פעיל בוועדות שונות.

רעה ויוחנן נישאו ב-1963 ונולדו להם שלשה ילדים - דרור, סמדר וזמיר.

יוחנן נפל בקרב העקוב מדם שהחנהל בצד המערבי של חעלת סואץ.

המשפחה שיכלה אב ובעל, בן ואח, ואנו שיכלנו חבר צעיר יקר ואהוב.

לאחר שהקימו רעה ויוחנן את ביתם המשפחתי, היה חדרם מרכז לבני הכיתה. התאספנו אצלם מדי ערב שבה למפגש רעים ומצאנו בחדרם בית.

יחסי הרעות היפים בין רעה ויוחנן בלטו כבר מראשית חברותם בבית-הספר ובכל שנות חייהם המשותפים. יוחנן היה סגור מטבעו, אך יחד עם זאת אהב להתנדב ולפזר בדיחות ועקיצות. חוש הצדק היה הקו המנחה בחייו. בחוג המצומצם ובקרב משפחתו בא לגילוי חוש ההומור המיוחד שבו שלא פעם גבל במעשי שרבו וקונדס.

הקדיש הרבה למשפחה והיה אב אהב ומחנך לילדיו, בעל נערץ ובן מסור ביותר לאמו. גם לאמה של רעה דאג ועזר ומצא אתה שפה משותפת.

בטיולים ובמחנות בשנות ביה"ס המאוחרות היה יוחנן תמיד ראש קבוצה, מארגן ומסדר הבל בדייקנות ובצורה מושלמת. עם כניסתו לביה"ח "גח" בא הדבר לבטוי בצורת העבודה ובנכונות לקבלת אחריות על עצמו. כאחראי לציוד המכני ואחזקתו, הקדיש שעות מעל ומעבר למקובל והיה מגיע ל"גח" בכל שעה משעות היום והלילה כשנקרא.

לנו, בני המחזור, קשה עדין להספיד את יוחנן ואין בנו הכוח להעלות בכחב עתה את אשר אנו מרגישים...

בני המחזור

אהרן זמיר הי"ד

אהרן נולד בגבעה-חיים, ב-13 באוקטובר 1946, לפישל ז'ל ולפועה הנדורקר. הוא החיחם מאביו בגיל שבע. אהרן התחנך בגן וביה-הספר, ככל ילדי המשק ונחקבל לחברות בשנת 1965. בשנות בית הספר האחרונות, בחברת הנעורים, בלט אהרן ביוזמה למבצעים מיוחדים, ברצון לפעול, בערנות רבה ובביקורת חברתית. ב-1965 התגייס לצה"ל, לשירותו ושירת בשנים 1965 - 1968. מיד עם חום קורס קצינים לקח חלק פעיל במלחמת ששת הימים. לאחר שסיים את שירותו בצבא התנדב לקיבוץ עין-זיוון ברמה-הגולן והיה שם מראשוני המקום. זה היה צעד אופייני לאהרן - הרצון לצאת מהמסגרת הרגילה ולנסות עצמו במצבים חדשים ושונים. אהב את המקום לו הקדיש את מירצו ומחשבותיו. ראה כאתגר פעילות בחפקיד הדרכה ליצירת גרעין חנועתי לעין-זיוון. עם זאת, חמיד חיפש לו מטרות חדשות ומאד התלבט לגבי עתידו - לשם כך יצא לשנת חופשה. לאחר שנה חזר לעין-זיוון משם נקרא למלחמה זו ממנה לא חזר.

לפועה לפוריה למשפחה,

אתכם בכאב, כאבל המהמם,

בנפול אהרן היקר

כאבד לנו לכולנו ואין

ניחומים.

יריב

(בלוריה מאי-שם)

רשימת השאלות

עם אחד הלוחמים שלנו

ש: מהי התביעה, לאיזו יחידה אתה שייך ובאיזה מקומות לחמת?
 ת: קראו לי במוצאי שבת, יום הכיפורים, בשעה 11 בלילה. יצאנו לגליל העליון ושם נשארונו 3 ימים למשימה מיוחדת אשר לא יצאה לפועל. לכן לא הגענו ללחימה. משם העבירו אותנו ישר לחזית הדרומית לכוח האוגדה הדרומית ומיקמו אותנו באיזור של מעבר המיטלה. גם שם לא הגענו לקרבות. כעבור יומיים נוספים צירפו אותנו לאוגדה המרכזית בחזית החעלה אשר היתה בפיקודו של אריק שרון והטילו עלינו הכנות לחציית החעלה. אני נמצא ביחידת סיור לצנחנים והיינו בין הכוחות הראשונים שפרצו וחצו את החעלה. היו אלה קרבות קשים שליוו אותנו כאשר עברנו את החעלה ויחד עם כל הכוחות הפורצים יצרנו ראש גשר מצידה המערבי של החעלה. תפקידנו היה להבטיח את המקום, את העובדים בהרכבה הגשרים שאיפשרו את המעבר. יחידתי עברה את החעלה ב-18 לאוקטובר לפנות ערב, עם רדת החשיכה. מיד נכנסנו לקרבות והתבצרנו בצד המערבי. ההתנגדות המסיבית ביותר של המצרים היתה על ידי הארטילריה. כמויות הפגזים היו אדירות ועצומות והיקשו מאד עלינו וגם ברמו לנו נפגעים. יומיים לחמנו במקום הזה לשם הבטחת ראשי הגשר. אחרי זה החחלנו להתקדם צפונה בכיוון איסמאליה ותפקידנו היה ליהרר את השטח בין חעלת סואץ לבין חעלת המים המתוקים המרכזית. המרחק בין השתיים הוא בערך שניים שניים וחצי קילומטר. שטח זה במיוחד קשה ללוחמה כי הוא מיושב ונטוע מטעים (מנגו ופרדסים) וגם ירקוח. באיזור זה ישנה אדמה טובה ומים רבים והלוואי ובהתישבות שלנו היו תנאים כל כך טובים. בימי הקרבות קבע יותר שהמטעים נחטו מיסחור טוב למצרים ולכן היו לנו נפגעים רבים.

כאן עלי לציין שכוחותינו לחמו באומץ לב ובדביקות למטרה יוצאת מן הכלל. עמידה זו היא היא שהביאה למפנה לטובתנו בחזית זאת מעבר לחעלה. אני סמל ביחידת סיור ומקרוב יכולתי להרוכה איך לחמו הבחורים שלנו.

ש: אתה לחמת גם במלחמת ששת הימים. במה השתתת לחימתם של המצרים מאז המלחמה הקודמת?

ת: כידוע היתה בימים הראשונים היוזמה בידי האויב. אז היה אצלם המוראל גבוה. במלחמת ששת הימים לא ראינו אותם כך. אין גם לשכוח שנוסף להם ציוד בכמויות אסטרונומיות בכל יחידה והנשק שלהם הוא משוכלל ביותר. כל הציוד הוא ממקור רוסי (להוציא כמה משקפות מתוצרת אנגליה). ציוד זה יחד עם יתרונות של הפחעה והתקפה גרמו ללחימה עיקשת של המצרים בימים הראשונים והדבר היקשה, כמובן, על צה"ל. אבל ברגע שהם ראו שלא הכל מתגשם לפי תכניתם הם איבדו את השליטה הפנימית גם ביחידה שלהם בשדה וכנראה גם בפיקוד המרכזי והמוראל שלהם ירד.

ש: ומה השתנה בצה"ל מאז מלחמת ששת הימים לפי החרשמותך האישית?
 ת: אינני מסוגל להעריך את השינויים בצה"ל ואוכל לדון רק על השינויים אותם ראיתי ביחידה שלי. בנוגע לציוד שלנו אין הבדל גדול לעומת מלחמת ששת הימים. גם בכמויות לא היו תוספות מהותיות בציוד הלוחמה. הנשק היעיל ביותר שלנו נשאר כאז גם היום - רוח הקרב של האנשים שלנו.

ש: מה הערכתך את מצב הכוננות בצה"ל בפרוץ המלחמה?
 ת: למרות שיש לי הערכה ברורה למדי בקשר לכך אינני מוכן לדבר על כך כעת. טרם הגיעה השעה לזה ואין טעם כרגע לעסוק בביקורת זו. עלי גם להסתייג מבחינה אחרת. אינני יכול לדעת מספיק פרטים על כל המערך של כוחותינו בפרוץ המלחמה.

ש: איפה לחמת בשעת הפסקת האש?
 ת: זהו המשך ישיר ממה שסיפרתי קודם על יחידתי. היינו אז בקו ראשון בגיזרה הצפונית בצידה המערבי של החעלה בערך 7 - 8 ק"מ רוחב. אין זה מכשול להתקוות במלחמה. אבל זהו סימן ברור לקווים בשעת הפסקת האש.

ש: מה מצבנו הצבאי בשעת הפסקת האש לפי הערכתך האישית ובמקום בו היית עם שוך הקרבות?
 ת: אצלנו בשעת הפסקת האש נמצא צה"ל באמצע החקפה מלאה והפסקת האש נכפחה עלינו בכורנה ברורה למנוע את הסיום המוצלח של התקפתנו. למרות זאת ברור לגמרי שהצבא המצרי הובס למרות שקיימים כיסים של התנגדות פה ושם.

ש: מה הייתה החוויה הקשה ביותר עבורך במלחמה?
 ח: ההפגזה המצרית עלינו בהגיענו לצד המערבי של החעלה. היו המון נפגעים אצלנו. אמנם רוב רובם היו פצועים ורק מעט הרוגים. בכל זאת הייתה זו הרגשה קשה מאד.

ש: ומה הייתה החוויה הנעימה ביותר במידה ומלחמה משאירה מקום בכלל לחוויה נעימה.
 ח: היחסים בין החיילים. רעות הלוחמים בשעות הקשות ביותר. השיחוף המלא בין כולם ללא הבדל דרגה, מוצא, מעמד וכל הבדל אחר. העזרה ההדדית בין אדם בריא לפצוע; הפגישות הנרגשות בין הלוחמים בשלבים שונים של המלחמה ובמקומות שונים. הדאגה לפצועים. האוירה הכללית בין כולם.

ש: שלושה שבועות לא היית כביח - מה שמעת שם על העורף?
 ח: זה הטריד אותנו בתחילת המלחמה שלא שמענו על שאר החזיתות וגם לא על העורף. חששנו מאד שהמצב המוראלי ירד. עד אשר הגיעו הידיעות הראשונות. לפעמים נדמה שיותר קשה להיות בעורף מאשר בחזית. אחר כך קיבלנו מכתבים אבל אלה הגיעו רק שבועיים אחרי פרוץ המלחמה. חשוב מאד היה שקיבלנו את עלון המשק ממנו שמענו על המצב בענפים ובחברה. בזמנים כאלה היומן מהווה את הקשר החשוב ביותר בין המשק לחבר הנמצא בחזית.

ש: מה דעתך על סיכויי השלום?
 ח: אחרי מלחמת ששת הימים חשבתי - זאת המלחמה האחרונה ואחריה יבוא שלום. כולנו חשבנו כך, אך התבדונו קשות. מהר שמענו על ההכנות החדשות אצל הערביט לקראת מערכה נוספת. לי נראה שאחרי המלחמה הזאת יש יותר סיכויים לגישושי שלום בגלל הלחץ על שני הצדדים על ידי מעצמות העל. אני רוצה לקוות שארצות הברית, בת בריחנות, לא תעמיד אותנו במבחנים קשים.

ש: איך מצאח את המשק אחרי 3 שבועות שהיית במלחמה?
 ח: טרם הספקתי לראות הרבה במשק. ביקרתי בוורדים והסתובבתי במחנה ומה שראיתי אישר לי מחדש מה שחשבתי גם קודם: בזמנים קשים כאלה המשק הקיבוצי מסוגל להתארגן ולעמוד בכל המיבחנים. כמובן, יש מתח גבוה בכל משפחה ויש דאגה וחרדה. מורגשת אוירת היגון על הקורבנות שנפלו במלחמה, אבל המצב בבית תקין.

ש: ברצונך להוסיף משהו על מה שסיפרת לי כאן?
 ח: ברצוני להציע לחברים המגוייסיים לתרום את כל תקציב המילויים שאנו מקבלים מקופת המשק למילודוה הבטחון כדי לעזור למדינה לממן את הוצאות המלחמה.

X X X X X

שלומם של פצועינו

אפרים וטרמן - שוכב בבית החולים "אסף הרופא". כבר מסרנו בעלון הקודם על מצבו שהשחפר מאז בהרבה. חלק מהרסיסים כבר הוצאו מגופו. רסיסים אחרים יוצאו בניתוח שיעשה בקרוב. מצב רוחו טוב מאד ודורש בשלומם של כל החברים.

גיורא מאירי - נפצע קל בסיני מרסיסי קטיושה שחדרו לזרוע ולכרך ולחלקים אחרים בגופו. שכב בבית החולים "שערי צדק" בירושלים וכבר יצא משם לאחר שמצבו השתפר. נמצא עתה בבית החלמה הצבאי בקיבוץ מעלה החמישה שם מקבל טיפול פיזיו-טרפיי. המוראל גבוה והוא מצפה להגיע בקרוב הביתה.

יוחס גבעתי - נפצע קל בצד המערבי של החעלה. קיבל רסיסים בבטן ובירך. אחרי שני ניתוחים השחפר מצבומאד. הוא כבר יצא מבית החולים קפלן (ברחובות) ונמצא בבית החלמה בנחניה. מאפשרים לו לבקר את משפחתו ואת המשק. הרגשתו הכללית - מאה אחוז.

עובד בארי - נפצע קל בעלות הג'יפ שלו על מוקש בצד המערבי של החעלה. הוא נחבל בגבו ומצבו השחפר בהרבה. יצא כבר את בית החולים ונמצא בבית החלמה במעלה החמישה. מצב רוחו מצויין. יחזור לצבא בעוד כמה ימים.

יגאל אלוש - לחם באחד המעוזים ליד החעלה. נפגע מרסיסים של פגזים דקוח לפני הפסקת האש. שכב בבית החולים קפלן, שם עבר ניתוחים. התחיל להתהלך ועם שיפור מצבו עבר גם הוא לבית ההבראה ומשם מבקר במשק. שלומו טוב מאד.

ישיבת מרכז הקיבוץ המאוחד

ב-22 באוקטובר החכנס כהל-אביב מרכז הקיבוץ במטרה לשמוע אינפורמציה על המצב הצבאי והמדיני וכדי לדון על ההתארגנות הכלכלית של ישובי הקיבוץ כולל אישור הקצבת המילווה מרצון למימון המלחמה. ביוקרו של אותו יום בו החכנס המרכז נתקבלה ההחלטה (הראשונה) של מועצת הבטחון על הפסקת האש וכן נתקבלה החלטה של ממשלת ישראל להיענות בחיוב לפניחה של מועצת הבטחון. לכן התרכזה האינפורמציה בנושא זה. הפרטים נמסרו על ידי ישראל גלילי אשר הוסיף הסברים לכל סעיף. כידוע כוללת החלטה מועצת הבטחון 3 סעיפים: 1. הפסקת האש והישארות הכוחות הצבאיים במקומותיהם בשעת הפסקת האש. 2. ביצוע החלטה או'ס מס. 242 על כל סעיפיה מבלי לפרט את פרטי ההחלטה הזאת. 3. מ'מ' מידי בין הצדדים תחת פיקוח מתאים לשם השגת שלום צודק ובר קיימה.

ואלה עיקרי ההסברים שנמסרו על ידי ישראל גלילי: 1. החנאי של הישארות בעמדות לפי המצב הקיים הוא נוח לנו בהיותנו מחזיקים בעמדות מהצד המערבי של התעלה ובחורף שטח סורי ועל כן חייבה ממשלת ישראל עקרונית את הפסקת האש. 2. במועצת הבטחון לא פורטה ההחלטה מס. 242 לפרטיה ונאמר בה רק שיש לקיימה על כל סעיפיה. ממשלת ישראל מפרטה אותה: "גבולות בטוחים מוסכמים ומוכרים" ודוחה את הפירוש הערבי. עצם הניסוח "לכל פרטיה" לא זהה עם הפירוש הרוסי והערבי אשר אומר "קודם נסיגה מלאה לגבולות 1967". 3. ההחלטה על מ'מ' מידי בין הצדדים תחת פיקוח מתאים זהו חידוש לטובתנו כי זאת היתה תביעתנו במשך כל השנים.

יש להניח שבעתיד יהיה המאבק המדיני העיקרי על הפירוש של סעיף 2 בהחלטות מועצת הבטחון, כי זהו הסעיף על החזרת שטחים למדינות ערב. ההחלטה הידועה מס. 242 אי אפשר היה להסיר מן הפרק במשך כל השנים. עיקר תביעתנו היא שהנסיגה תהיה לגבולות ברי בטחון.

בעת שנמסרה האינפורמציה במרכז הקיבוץ לא ידענו פרטים על הפסקת האש ועל הפיקוח. מאז חלפו יומיים והחששות התאמתו: טרם שקטה החזית היצרית והקרויים בין הצדדים לא נקבעו. מאידך טרם ידענו אז על הסכמת הסורים ובני בריתם להפסקת האש אשר רק ב-24 באוקטובר נכנסה לתוקפה. וכאשר תשקוט המלחמה ויתחילו במ'מ' נעמוד בפני בעיות מדיניות מורכבות, נעמוד תחת לחצים שונים ונצטרך לתת תשובות לשאלות רבות.

בסעיף השני דן המרכז על מצבם של ישובי הקבה"מ במלחמה. נוכח הגיוסים נשאר כוח אדם מועט בישובים. בעבודה החקלאית ובשירותים עובדים ילדים, נוער ומתנדבים ולא חסר כוח אדם. לעומת זאת במפעלי התעשייה נפגע הייצור קשה ולדבר זה יש השלכות על המצב הכלכלי. ההכנסות פחתו בהרבה מיליונים. גם בנוגע להובלת התוצרת היה קל יותר להשיג הסדר מינימלי לגבי הענפים החקלאיים אבל התעשייה נשארה ללא הובלה. קיים במדינה מלאי רציני בדלק, מזון ובייצורים יסודיים אחרים ואין שום מחסור והדבר מודגש לטובה גם בערים. אשר לנזקים מפגיעות סבלו בעיקר הישובים בצפון אבל בסיכום לא היו נזקים חמורים. הקיבוצים אל-רום ועין-זיוון סבלו הפעם יותר מאשר מרום-הגולן - שם היו מעט נזקים. נזק חמור ביותר סבלה גבת, שם נהרסו בתי ילדים ובתים אחרים, אבל לא נפגע איש.

דיברו בשבח של החלטת הצבא לפנות את כל האוכלוסיה מיד עם פרוץ הקרבות חרף התנגדותם וסירובם של חברי המשקים. הצבא עשה גם הכל כדי להחזיר את חברי המשקים חוץ כדי הקרבות כאשר הדבר היה אפשרי. התמנה נציג של הישובים על יד המפקד לבעיות של החזרה האוכלוסיה (מולה כהן).

בסעיף האחרון התקיים דיון על המילווה מרצון למימון המלחמה. החנועה הקיבוצית נטלה על עצמה לתת 30 מיליון לירות ומזה חלקו של הקבה"מ 8.250.000. זאת הלואה שהקיבוצים נותנים לממשלה ל-15 שנה, צמודה לאינדקס וב-3% ריבית. החלוקה בין הישובים של הקבה"מ היא פרוגרסיבית. הוטל על 8 משקים לגייס מחוכם 53% מכלל ההלוואה והמשק שלנו הוא אחד מן השמונה. חלקנו יהיה 400.000 ל"י. תוכנית זאת אושרה על ידי המרכז.

כנציגים ממשקנו השתתפו: אריה פסקי, יואל קציר, ישראל גלר ועדה בארי.

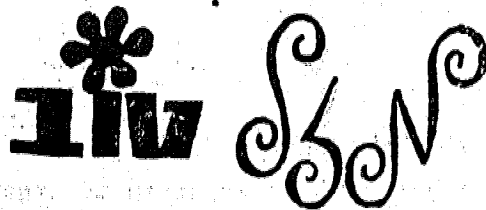
נמסר על ידי ישראל גלר

ל נ ע מ י ו י ש י ע ו ז ר ד -

להולדת הבת הבכורה

למשפחה גלר, חנה היקל ורוד עוזרד-נכדה

לסבחה בדון - נינה

ב מ ע ר כ ה

בן-אהרן: (במסיבת ליל שבת 26 באוקטובר)

ביקורו של קיסנינגר בישראל גילה לנו כמה פרטים על פרוץ המלחמה, לפי ההסברים שהוא קיבל במוסקווה פתחו מדינות ערב בהתקפתם על ישראל ללא הסכמת הסובייטים שראו את עצמם מחוייבים לעזור להם אחרי שהמלחמה כבר פרצה. מאז התחזקה מאד השותפות והידידות בין רוסיה לבין הערבים. מה קיוו להשיג? קודם כל התערבות פעילה של רוסיה לצידם ועזרתה להגיע לסיום סופי של המשבר במזרח התיכון בכללו על פי תוכניות-יהם ועמדותיהם של הערבים. קיסנינגר מאמין ברצונם הטוב של הרוסים בשאיפתם להגיע להסכמי שלום בין הצדדים היריבים.

לעומת זאת - הערכתנו היא אחרת: אמנם הרוסים כעת באמת לא מעוניינים בהמשך הקרבות וגם מלחמה נוספת בקרוב איננה רוצים אולם הם גם לא מעוניינים בישוב סופי של הסיכסוך אלא בהמשכו בתוך מצב של לא מלחמה ולא שלום. זהו האינטרס הסובייטי באי-זור זה.

מה הבסיס המשותף בין שתי מעצמות-העל? 1. לסיים מיד את הסיכסוך במזרח התיכון ולסיימו על בסיס החלטת או"ם 242. 2. לסיים את הסיכסוך על ידי פגישה בין הצדדים ומו"מ ביניהם. סעיף 2 היה עד כה תמיד דרישתנו וזו הפעם הראשונה ששתי מעצמות העל מחייבות את המו"מ בין הצדדים ויש לראות בזה הישג פוליטי עבורנו. הסכם זה בין שתי המעצמות נהפך אחר כך גם להחלטה של מועצת הבטחון ולפחות ארצות הברית מחייבות ברצינות להחלטה זו. גם בנאומו של ברז'נייב בקונגרס השלום על אף ארסיותו מופיע היסוד שהצדדים חייבים לשבת ביחד ובשלב זה יש כבר דיונים על המקום והתנאים הטכניים של המיפגש ועל המו"מ בין הצדדים. לא דובר על מו"מ ישיר וחוזרים שוב להצעות כדוגמת מו"מ ברודוס אחרי מלחמת השיחרור. הערבים ימסרו עצמם לרוסים ואנו לאמריקנים ושתי המעצמות ידונו על כל ענין ביניהם.

הפסקת האש בנויה על בסיס רעוע. חשוב שאנשי או"מ מתחשבים עם הסטטוס הקיים, כפי שהוא היום. עשרים אלף עד שלושים מצרים מכותרים כיתור מלא, ובמעשי יאוש מנסים לפרוץ את הטבעת. ולכן הם מידי פעם מפרים את הפסקת האש. הפרות אלה מצידם היו בשבילנו הזדמנות נוחה להגיב ולהשלים את הכיתור.

המצרים לא יכלו להשלים עם מצבם לא מבחינה צבאית ולא מבחינה מדינית והם דרשו החזרת צבאות ישראל לעמדות ב-22 לאוקטובר, יום כניסת הפסקת האש הראשונה, ועמדם נחקבלה כמובן על ידי הרוסים וגם על ידי האו"ם.

והמשבר בין ברית המועצות וארצות הברית. מה אמת באיום הרוסים לשלוח צבא באופן חד-צדדי. בענין זה אנו חיים על פי אינפורמציה מארצות הברית כפי שבכלל תלוחנו כאמריקה גדלה ותלוחם של הערבים ברוסים וזה גורם חשוב מאד שאין כלל אפשרות להגזים בחשיבותו.

ארה"ב החיחסה בכל הרצינות לאיום הרוסי על שליחת צבא באופן חד-צדדי. לפי הידיעות שארה"ב קיבלה היה ברוסיה גיוס חלקי ויחידות רוסיות היו כבר בדרכן למזרח התיכון. לכן פעלה אמריקה כפי שפעלה ונוסף לגיוסים הודיעה לרוסים שכל התערבות תהיה משני צדדים. רק אז הוסר האיום ושני הצדדים נסוגו וביטלו את הגיוסים בהדרגה אלא שמאז לא פסקו האיומים הרוסים על ישראל.

בסיכום: הנצחון הצבאי שלנו הוא מעבר לכל ספק. ברור שאיננו יכולים לפעול כיום בלי הסכמתה של אמריקה. עוד לא הגיעה השעה לחקור ולחשוף מה קרה בדיוק לפני המלחמה ובימים הראשונים של המלחמה. במלחמה עצמה למדנו לקחים חשובים. עלינו לעשות את כל המאמצים להתקדם לקראת שלום.

ל ה ת ג י י ס ו ל ע ז ו ר

בהידודע על פרוץ המלחמה חזרו לארץ ולמשק חברים ובני חברים כדי להתגייס לצה"ל ולעזור למשק -

מאוצות הברית - מיכה שטרן, אנון ומיכאל גבע, דני ברזילי, ליאורה קיל, אברהם פלישון.

מאנגליה - הרברט רוקוטניץ ובחו יעל, אילן הגרי.

מעבודה וטיל (מאיתליה) - אהרן ורדי. מטיוול - הילדה ורוברט כהן, חנה ואשר גלעד.

ובמקרה והגיע עוד משהו וטרם נודע לנו - הסליחה אתו. ברוכים הבאים!

רוח ההתגייסות בימים אלה -

לא מעט השתוממו למראה עינינו בימים האלה בכניסתנו לחדר-האוכל. כל הבנים והבנות של כיתה ז' התגייסו לשיפוצים בריהוט בחדר האוכל. אלה חיקנו את כל הטעון חיקון והחליפו את הגומיות בדגלי הרהיטים ואחרים צבעו את כל השולחנות והכסאות. דווקא בימים של הזנחה כללית בכל מקום ציבורי קיבל הריהוט בחדר האוכל מראה מסודר ואסטטי יותר. מה קרה כאן? מילוי מצורת בשנת הבר-מצווה או שנושבת באמת יום אחרת בימי ההתגייסות הכללית?

ובאותם הימים שמים הבנים של כיתה ט' את הכיפות נגד הגשם מעל ארובות האויר של המקלטים וגם זה חשוב ומועיל. לכל העושים במלאכה: ישר כוחכם!

בית הספר בעת מלחמה

חבר המורות (ים) והיטפלות עשה בשבועות האחרונים כל מאמץ אפשרי על מנת לנהל חיים "תקינים" בבית הספר. ואין צורך בדמיון עשיר כדי לתאר לעצמנו באילו מבחנים התנסו המהנכים בפגישה יום-יומית (ואף לילית) עם עולם הדאגות והחרדות בו שרויים ילדינו.

כל הכיחות בבית למדו וטוב שלמדו. היה חשוב להוציא את הילדים לפחות למספר שעות לעיסוק אחר מאשר המלחמה. יחד עם זאת היה על המורים להלך על החבל הדק שבין דרישה מוצדקת לבין ריתור הכרחי ולהתלבט בלי סוף בשאלה - מה ללמד ו א י ך ללמד, כשהם עצמם נמצאים במתח עצבים עצום ויחד עם זה להסביר כל יום מחדש לילדים היותר גדולים ושלא תמיד קיבלו את ההסבר) שחיי שיגרה, ככל האפשר בתורף, הם מסימניו הטובים של עם לוחם. אין ספק שהמגמה הכללית בארץ בכיוון זה של משרד החינוך עזרה גם לנו. יישר כוח למורים ולמטפלות שעבדו קשה מאד מאד ולצערנו אי אפשר עדיין לדבר על כך בלשון עבר.

אף בית הספר האיזורי "חוף הכרמל" משתדל להגיע לנורמליזציה, לפחות חלקית. שם המצב שונה לחלוטין. מורים רבים גויסו, קשיים רבים בתחבורה והחלמידים ממלאים תפקידים חיוניים במשקיהם במקום החברים שגויסו. למרות כל זאת התחילו השבוע ללמד, כל כיתה יומיים בשבוע והמגמה להרחיב זאת בזמן הקרוב לפחות ל-3 ימים. מאחר והכיחות י', י"א שלנו הן קטנות יכולנו לפחות (בקושי) את בעית ההסעה ע"י הסרנוזיט.

בימים אלה חוזרת נאווה גלר לעבודה בכיתה-הספר לאחר היעדרות ממושכת מטעמי בריאות וכך תוכל כיתה ט' ליהנות מלימודים ריאליסטיים מלאים מאחר שעד כה כוסה תחום זה בהוראה רק חלקית ע"י יואל שניר ורחל נהרי. אנו מאחלים לנאווה בריאות שלמה.

רק לפני זמן קצר איחלו ילדינו "שנה טובה ושנה שלום" ושרידי הברכות עדיין תלויים פה ושם. לעתים נראה שזה קרה לפני יובלות. מי יתן ונזכה לימי השלום המיוחלים.

שרה

י ל ד י נ ו ב ש ע ת ה א ס ר ן

לרעיה ולרחל, באהבה

אני כותבת את רשימתי ביום שהגיע אלינו הבשורה הנוראה על נפילתו של יוחנן, שרה ימים אחרי מותו של חיים אשר הביאותו להדסה פצוע אנוש חמישה ימים לפני כן. נוספו לנו עוד ילדים אשר יגדלו בלי אבא, נוספו לנו עוד אמהות צעירות שלבדן מגדלות את ילדיהן, ומי יודע מה יביא המחר?

חברה מבוגרת, אם לבנים לוחמים, פותחת כרוז מים והמים, במקום לחוך הדלי, נוזלים על ידו. האדמה רטובה והדלי נשאר ריק. "לא שמתי לב" היא אומרת. אם צעירה משקה את התינוקת כאשר פניה בלתי נקיות. על הערתי היא עונה: "אני היום עיוורת וחרשת" התינוקת שותה ברצון. התינוקת מחייכת ומכריחה אותנו לחייך אליה. עולם אחר שבו חוקי החיים שונים מחוקי החיים של המבוגרים. האם נמצא כוח להחשב עם החוקים האלה? האם נמצא כוח למלא את צרכי הילדים למרות האבל שאנו שרוים בו?

ילד גן שואל את אמו: "האם זה נכון שחיים מת?" והאם מקבלת הלם מהשאלה הזאת. היא נדהמת ומתבלבלת. היא אינה יודעת מה לענות לילד.

הילדים מרגישים שקורה משהו עם המבוגרים. הם מרגישים את מבוכתם, אך אינם מבינים מה גרם לשנוי הזה. נסיון חייהם לא נתן להם די ידע שיוכלו להביין את המחרש. אך הם סרפגים את הרגשותינו והן חודרות לתוך תוכן.

מה לעשות?

עלינו לתת הסבר לילדים, הסבר אשר ניתן להבנה לפי המושגים המוכרים לילד וזה יהיה שונה לפי גילו של הילד ודרגת הבנתו. לא נשקר לילד. לא נתחמק מהשוכה, אך גם לא נעמים עליו אם כל הידע שיש לנו.

הילדים נזונים מהאווירה, מהרגשות של המבוגרים, אך הפידוש שהם נוחנים לחגובות שלנו הוא שונה מכפי שנדמה לנו. כאשר המבוגר מדוכא ושקוע בהרגשותיו, לילד נדמה שהוא אינו אוהב אותו עוד, והילד מרגיש עזוב על ידו. טוב שהתינוק מכריח אותנו לחייך אליו ואנו מתמסדים לו למרות הכל. אך גם התינוק מרגיש את בהלחנתו כאשר אנו חוטפים אותו בעצבנות מהוך שינה, כשעלינו לרוץ למקלטיר יחד האזעקה. פעוט נבהל כאשר פונה אלינו ואין חגובה מחאימה מצדנו. קשה היות שקול זנבון כאשר עוברת עלינו סערת דגשות, קשה להחמסר לכל הדרישות הפעוטות ש ל אבד עליהן הקלח. אך החיים נמשכים ועלינו להמשיך לזרום יחד אחס.

עדה הגרי

י ל ד י ם ב י מ י ה מ ל ח מ ה

ג ר א ר ן

- * אבא שלי בא אחמול והוא בא עם רובה, אבל כלי כדורים. ואני רוצה שהוא כבר יבוא לתמיד לחמיד.
- * אבא שלי שולח לנו כמעט כל יום מכתבים והוא כותב שנהיה ילדים טובים ושנעזור לאמא.
- * את אבא שלי גירשו מבית-החולים ופינו את בית-החולים בשביל חיילים.
- * כשאבא שלי בא לבקר הוא משכיב אותי לישון.
- * הערבים תמיד אומרים: "מתי אנחנו ננצח?" והם תמיד מפסידים.

כ י ת ה א

- * הייתי רוצה שיהיה שלום.
- * אני מרגישה שזה נורא עצוב שחיים מה.
- * נורא לא נעים לי בגלל שיש מלחמה. אני רוצה שחיפסק המלחמה, שלא יהיו מלחמות אף פעם. ושהאבות לא יסעו לצבא.
- * ואני רוצה שיכבשו בחזרה את סיני.
- * אני רוצה שלעולם כבר לא יהיו מלחמות ושלא נצטרך להכנס למקלטים.
- * אני רוצה שתמיד ננצח במלחמות.
- * שלא יהיו המון מלחמות כי אני נורא מתגעגעת לאבא שלי.
- * אני לא רוצה שאף פעם מישהו ימוג.
- * נורא לא נעים לי כי בערב בחוץ נורא חשוך.
- * ואני מרגיש טוב מאד כי אנחנו מנצחים בלי בעיות.
- * הלוואי והמלחמה תיגמר והלוואי והיא לא היתה מתחילה בכלל, והלוואי ויהיה כל הזמן שלום, שלום בעולם והערבים לא יהיו קיימים - אבל הערבים הרעים, והלוואי שאם יהיו מלחמות ויהיו ערבים, שאנחנו ננצח תמיד.

" ה ר ב ן ת "

השתדלנו לקיים את הקרנת הסרט השבועית - לא תמיד הדבר החבצע, וגם כשהוקרן, היו מעט צופים. הוקרן סרט אחד לילדי ביה"ס, שהיה דוקא נחמד, בשעות הערב המוקדמות של אחד מלילות שבת, וגם אז באו מעטים.

סדרה האפלה במועדון ובחדר הישיבות של בית-שרת. המועדון שימש בעיקר את המתנדבים, כנהוג בחקופה האחרונה, וטוב שהיה להם מקום מואר ונוח להתכנס בו.

בשבוע הראשון של המלחמה, בערב שבת, מסר בן-אהון אינפורמציה, בשולי המאורעות, בחדר הישיבות של בית-שרת. השתתפו כ-60 חברים, כמעט רק מבוגרים.

כעבור כמה ערבים התקיימה באותו מקום פגישה עם המתנדבים, ליד שלחנות ערוכים, בעיקר ע"מ להביע להם את הערכתנו ותודתנו על עזרתם והזדהותם.

בערב שבת לפני שבוע התכנסנו לקבלת-שבת בחדר-האוכל. הקריאו מכתבי חיילים, אימרות "מפי הטף" ובן-אהרון דיבר על הרקע הפוליטי מאחורי המאורעות.

במוצאי שבת אירחנו בחדר-האוכל את רחל מרקוס לערב קריאה "עולמו של ילד". השתתפו כ-70 איש, בהעדר מוחלט של ילדי ביה"ס. יכולתה של השחקנית ליצור קשר עם הקהל עמדה לה גם באותו ערב והיא הביאה את קטעי הקריאה בצורה מלבבת ומושכת, קשורים בקטעי קישור מעניינים על פעולתה החברותית-חינוכית.

עד כאן המעט שעשינו.

קשה בימים אלה לקיים פעילות תרבותית-חברתית גם לאותם משקים הרגילים לכך. קשה שבעתיים במשק בו ממילא היה צריך הכל להתחיל מחדש. בכל התיעוצות בועדת החרבות המרכזית אומרים לנו "תעשו". אל תחכו לך שבאירוע כלשהו ישתתף כל הציבור, או רובו, אבל שתדלו שאלה אשר באים, יהנו.

לכן נקיים גם השבוע קבלת שבת, נשמע על הנעשה במשק ועל דיוני מרכז הקבוץ אלפני/ נקריא עוד מכתבים מחיילים, ואולי, אולי יימצא חייל בחופשה שירצה לספר...

חברים אשר ירצו לשתף עצמם בפעילות, אשר יש להם רעיונות - אנא התקשרו אחי.

ברוך ברכו ברכו ברכו ברכו ברכו ברכו ברכו

מ ז ל ט ו ב

ל ר ח ל ו ב ר ו ר צדוק

להולדת נכד נוסף

בנם של יהודית ורבנו בדפנה

מ ז ל ט ו ב

ל מ ל כ ה ו מ א י ר ו נ י ג

להולדת נכדה

בתם של דונית ואפרא

מ ז ל ט ו ב

ל א ר י ה פ ט ק י

להולדת הנד הראשון

בנם של יהודית ועידו כחפציבה

מ ז ל ט ו ב

ל א ל י ש ב ע ו פ ט ר י ס י ו ל נ ש ו א י ה מ

ברכות חמות למשפחה בן-עמי ולמשפחה פטלר

בפחה-חקרה

ב מ ל ח מ ת ש ש ה י מ י מ

(מתוך עלון המשק, 2 ביוני 1967)

לאחר עשרה ימי מחו וכתוצאה אינטנסיבית ניתן לסכם עתה את פעולות התארגנותנו בשטחים השונים ולהביא לידיעת החברים את הצעדים שנקטו ונוקטים להיזוק בסחוננו. יצוין שהפעולות השונות מבוצעות במהירות וביעילות ואנו צופים לקראת הימים הבאים במידה גדולה של שקט ובטחה.

גויסו למילואים עד כה 90 חברים וצעדנו הראשון היה להבטיח את מערך העבודה.

לשם כך נקבעו ההסדרים הבאים:

- 1. קבוצת העזרה שהגיעו אלינו כמשך השבוע הזו: א. 12 סטודנטים מן הסכנין שבשלב זה עובדים כולם בחפירות.
- ב. קבוצת חניכים מביה"ס "מבואות ים" במחמורת. אלה ישארו אצלנו כל עוד יהיה צורך בהם. הנערים יצאו לעישוב בכוחנה. נחקבלו ומתקבלות פניות רבות נוספות של המבקשים לבוא לעזרתנו, אך לפי שעה לא ניתן לנו בתנאים הנוכחים לקלוט אותם.
- ג. גם אנו נקראים להושיט עזרה לקבוצים שנפגעו יותר מבחינת כח אדם ומכוונות. אנו חייבים לעזור להם בסדקסורים, סדקסורנים ומכוונות חקלאיות.

- ריכוז המשק - יואל קציר
- ריכוז עבודה - אריה פסקי
- המזכירות - יצחק מדר, יואל קציר, יואל שניר; נעמי משי וולטר זגר בנוסף לאחרים.

רכזי ענפים:

- רפת ומרעים - איהן פטריקובסקי
- ברוזיה - חנה היקל
- מטעים - מאיר גבריאלי
- שחיין - דוד רוזנלפר
- כוחנה - שמעון יוגב ועקיבא
- בננות - בנימין פרנק ויהודה קליין

ישנה התארגנות של בעלי מקצוע לעזרה הדדית בקבוצים. במסגרת זו יצאה סיטה ליד-חנה לארגן שם את העזרה הראשונה. פרנסו החברים לאילוח לעבודה ברפת.

רוב הענפים לא סבלו עד כה מחוסר כח אדם וריכוזם הסדיר, לפי שעה, מובטח. לעומת זאת נסגרו כמעט כליל ענפי העזר ובתי המלאכה - המסגריה, המוסך, "דיוק". חברי הצוותות בהם גויסו ואלה שטרם נקראו לא רצו לחכות לצו והתיצבו ביחידותיהם.

עברת מידע!